

ELŐFIZETÉSI ÁRAK.

Helyes kábeli levélben.	
Egész évre	8 frt - kr.
Fél évre	4 - "
Nyugdíj évre	2 - "
Felére postán küldve	
Egész évre	9 frt - kr.
Fél évre	4 - 50 "
Nyugdíj évre	2 - 25 "

Egyes szám ára 4 kr.
s kapható a kiadói hivatalban és
Gross J. boltjában is.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

HIRDETÉSEK felvételnek: Brassóban a kiadói hivatalban Kolostor-utca 26. sz. a., Budapesten: Eckstein Bernát, Goldberger A. V., Mezei A., Schwarz Gy. - Bécsben: Danneberg J. Haasenstein & Vogler, Schalk Henrik. - Berlinben: Mosse Rudolf, Frankfurtban: Dittus G. L. és Társa. - Hamburgban: Károly és Liebmann arcképe hirdetői irodájában.

Főszekretárius:

Dⁿ WEISZ IGNÁCZ

ügyvéd.

Szerkesztői iroda:

Brassó, Lőpálya 10. sz. alatt,
haván lap szellemi részét illető közlemények intéződésk.
Kéziratok vissza nem adandók.

Felolvasó szerkesztő:

Dⁿ FISCHER ÁKOS

ügyvéd.

Börmentesített levelek nem fogad-
tatnak st.

HIRDETÉSEK DÍJA:
3 havihoz ármérendő-sor v. annál
híve 7 kr. Nagyobb és több-
szori hirdetésnél kedvezmény.
Minden egyes hirdetésnél után
még külön 30 kr. belföldi
postaköltség.

Nyilatkozati táblázatára ára 15 kr.

Hirdetők és nyilatkozók alkalmak
díja elől fizetendő.

Királyunk és a hercegszék.

Az összes királyok közt, a kik egy ezedre-
vóta óta szent István koronáját viselték, még
ritkán egyesítette oly tökéletesen egy beke-
szertő nemes lélek befolyását oly nagy
politikai bölcsességgel, mint szeretett kirá-
lyunk: Ferencz József, a kinek atyai jogára
alatt a magyar állam virulása és hatalma
oly magas fokra fejlődött, mint az elmúlt
dieső évszázadokban, a mikor a leg hatalma-
sabb és leg híresebb magyar királyok döntő
befolyást gyakoroltak az európai politika
sorsára. Ez a tény tisztán áll szemünk előtt
a hercegszékben fogadásakor a király által,
a ki népeinek nemesak legnemesebb és leg-
szeretett atya, hanem a legalkotmányosabb
uralkodó is, a ki valóságban nép alkotmányos
érzelme által a világ ősszék uralkodójának
a királyi erények mintaképpen szolgálhat.

A válasz, melyet ő Felsége Balassa-
Gyarmaton a magyar hercegszéknek adott,
újabb bizonyítékának ennek.

Ő felségének valóban királyi szavai:

„Meg vagyok győződve, hogy szentegye-
házunk papjaka hagyományos polgári ér-
nyeiket, a trón iránti tántorhatatlan hűségét és
hazaszeretettel ezental is gondosan megör-
zendik”, — döntő befolyással lesznek Ma-
gyarország reformjainak jövőjére és historiai
jelentőségük a magyar állam további fej-
lődésére.

Valamint Magyarország első királyában,
szent Istvánban, az államalapító lángelem
a kontinens legregőbb alkotmányos király-
ságot teremtette, így adta az isteni gon-
dviselés a magyar nemzetnek Ferencz József

lovagias királyunkban az államfentartó láng-
ész legnemesebb megtestesülését. Magyar-
országának vérben és könnyben, dieső küz-
delmekben és szerencsétlen nehéz napokban
oly gazdag multja után nagy szerencse, hogy
a második ezer esztendő kezdetén Magyar-
országának oly király van, a ki, mint Ferencz
József a legnemesebb, bírja a szívek békés
meghódításának képességét. — Szakadatlan
munkával és ritka szerencsével megvalósít-
tató legmagasabb uralkodói programját:
béke kifizélé és béke befélé.

Ezért becsült minden magyar szívének
és lelkeinek szerető hálaival királyunkat,
mint a kiegyenlítő igazságosság eszményének
megtestesülését. Nemesak szavai hirdetik,
hanem személyes példája is, a békét és a
magyar föld minden gyermekét közös, előre-
haladó munkára inti. Ez okból meg vagyunk
győződve, hogy királyunk atyai intéz-
sével minden magyar püspök és az összes papság
hazafias érzelmeire a legnagyobb befolyást
gyakorolni, hogy megőrösítsék ama
keresztényi bekezeretett szellemet, a mely
a hazaszeretettel és vallásosság elválasz-
thatlan egészéssé egyesíti.

Vasváry Kólos hercegszékünk údvölz
beszédében világosan kiemelkedik ennek a
hazafias egyházfejedelemlennek a szívegyvára,
ő Felsége legmagasabb óhajainak megfelele-
leg, hogy a keresztény bekezeretett és en-
gostetelékenység szellemét tetteikkel is bizo-
nyítsa és mint Magyarország legfőbb katoli-
kus püspöke, a saját példájával állis tanítsa.

Magyar kormánykörökben — mint a
„Pester Correspondens” írja — a római katoli-

kus egyház egyik bíborosa szempontjából
természetesnek tartják, hogy Vasváry her-
cegszékünk nyílt őszinteséggel kijelentette
a trón előtt véleményét, hogy ő és a többi
püspök a nemrég vívott szellemi harcban
nézetük szerint a domjának megfelelő jogot
védelmezték. A hercegszékünk éppen azt
a nyilatkozatát, hogy ezt a harcot kivívott-
nak tekintik, kell bizonyítékának tartanunk
arra, hogy Magyarországi püspökei hazafias
érzellemmel meg fognak hajolni a törvény
majestás előtt, a mely törvényt a magyar
parlament két háza megszavazott és Magyar-
ország apostoli királya, a katolikus egyház
há fa szentesített.

A hercegszékünk és a magyar püspökök
e hazafias szándéka a bíboros hercegszékünk
következő nyilatkozatából is kiteszik: „...
és ha e jognak elvesztése nagy aggod-
alomtól tölti is el szíveinket, de ez nem in-
galgatja meg általvaló legnyelvéb hódola-
tunkat, nem törheti meg hűségünkét...”

Királyunk ama válaszával, mely a pap-
ság hagyományos polgári érényeire emléke-
ztet, a végleges megbékültséget oly példa-
adó evangéliumi bölcsességgel művét alpi-
totta meg, hogy abból nemesak minden ma-
gyar, hanem Európa uralkodói és államfé-
rfiai is tanulhatnak valamit Magyarorszá-
g rónas királyától!

Belföld.

A magyar államnak joggal mindinkább ha-
talmasabbá lett befolyásának bekeztapáló jellege
a monarchia külpolitikájának irányára, legvilágo-

TÁROZA.

Hosszafutási Maté ispán.

(Logofetáló Motein.)

— Előszólás.

Ista Károly János. Fordította s „Brassó” részére

Köszér Ferencz kir. tanácsos, ny. tanfelügyelő.

(Polytásia.)

Emelttük, hogy Maté egyes-egyedül mara-
dott e világban. De jó az Isien, gond-ekodik min-
deiről, s mint rendszeren történni szokott, így tör-
tént most is, annyira, hogy azt hihetnők, misze-
rített e világban minden a vélelmesnek műve.

Mintegy öt hónappal előbb Miklós boér név,
Eleftera egy esnoska leányt hozott a házhoz.
Igen jó, de teljesen öszenyegedett hűfálusi esad-
lár sarja volt és épen a Maté faljából. Marica
— így hívták — járt iskolába, tanult várn,
köni, szavak, szóval tudott mindent, a mi a há-
zái szükségnek; neki is jól fogott, hogy boér há-
zába léphetett. „Sok leány lett boldog a boérhá-
zakból”, gondolta magában, midőn elhatározta,
hogy a boérhoz becszöködjék.

Marica, midőn a birtokra jött, sovány, hal-
vány képi volt, a mi neki, fekete haja mellett,
mely olyan sötét volt, mint ősz után a Jalamnia
oldja, igen jól állott. Nagy szemek nem igen vö-
-

tak kifejezőselesek, mert egész képe azt hitte-
te, hogy egy beteges leány áll előtt.

Epen midőn a birtokra megérkezett, történt
a lefogót anyjának halála, és az első napon, mi-
dőn sz került reá, beszélt Matéval, néhány vi-
gasztaló szó inditván hozzá. Maténak, e szavak
igen jól estek és ezen pillanattól fogva rokon-
szenvet kezdett érezni iránta. Anyám dég asz-
zony volt, ki már alig bírta harcolni csontjait,
Marica pedig 15—16 éves leány”, gondolta ma-
gában Maté.

Ettől a perzstől fogva Maté gyakran ellátog-
tatott az udvarba, a mi reá néve nem is volt
nehéz dolga, mert a boér azért nem szöliotta
meg, ellenkezőleg: diszéggette, mint a legerőse-
bb lefogotat, a ki, midőn elintézte a mezei
munkát, bejött az udvarba, hogy közöljön vala-
mit, vagy hogy elfogadjon valamely parancsot.

Gyakran belátogatott az udvarba és vala-
hányszor bement, Maricával is beszélgetett.

Mintha valami esoda történt volna.

Marica, midlyett jobbaeska eléműdött és ju-
tott, teljesen megváltozott, mert szép arcvonásai,
bőre képe mellett, még szebbébbé lettek, s az a
kiesedlir, ha a mely arczán támadt, onfelétek te-
tek volna, ha egy hűtőg állott volna is mellette,
a mi Maté lefogottal igen gyakran megosott.

Sok mindent megtörténik az embe et között,
s ha nem is történik helyesen valami, megtudja

az egész világot; de a szerelmet bírhatagon titkol-
ják is, napfényre kerül az és tudomásra jut
mindenkinek.

Igy történt Maté lefogottal is.

Az egész falu beszélte, hogy Maricából, az
Eleftera orr — kokoma — szobalányból, szer-
mes, s azonnal akadnak leányok és leányok, kik
Matéért pletykálnak kezdek. Előbb a leányok
közöttük egymás között, mert az a sora a dolgok-
nak, hogy előbb a leányok hallják meg az effe-
mindannak deazára nem akarjuk mondani, mintha
ők jobban érdeklődhetnek ilyesmi iránt, de meg-
mondjuk, hogy Matéval ez alkalommal mi történt.

— Csak hallja az ember! Maté lefogot, a
boér jobbekeze, a ki a falu legelső leányát elve-
hette, vagyonnal veletné, s ez nem tréfa; hallja
csak az ember, hogy egy hitvány Marica kőrmei
közé essék, egy szegény ördög kömmé köze! No,
ezt senki se hitte volna. Ő fölbróltok lehetett
volna a helyett, hogy a szegénység jármába haljsa
a nyakat.

Igy beszélt az egyik, így a másik; az egész
falu és környéke beszélt, mindenek a mint a nyel-
vére jött.

A faluban volt elég gazdag leány, szépek is
voltak és a lefogot alkalmatylit is megkaphatna
volna; de mit tehetett reá, ha 6 Maricázt szer-
rette? És a mi iraz: igaz, ő igen szeg volt, s
aztán tuda van, hogy a szépség ördögi dolga;

sabban kitűnik azokból a nyilatkozatokból, melyekről gróf Károlyi Gusztáv az osztrák delegációban tett az európai helyzetéről. Egy magyar államférfi és diplomata: gróf Andrássy Gyula, mint külügyminister vezette be a békefelelőlést és egyeztetést és becsületes politikáját a hármasszevvel együtt által, a Balkán-államok önállóságának, Orosz és Franciaországának a békecseszébe való bevonásának ezt a politikáját. Károlyi grófot illet az épp oly nagyrabecsülendő érdem, hogy ritka diplomáciai ügyességgel és az osztrák-magyar monarchia jó példájának propagandájával Európa azon uralkodói és államférfiai is meggyertve a békediplomáciaiának, akik eleinte határozatlanok, vagy bizalmatlanok voltak, most pedig bizalmosak — mint az orosz császár, vagy igazságosság megértéssel, mint a francia nemzet — elismerik a hármasszevvel kizárólag belső céljait. Az nem kisebb siker Károlyi grófnak, hogy Nagy-Britannia a párturalom változása által nem befolyásolva, nagy erkölcsi erejét iránt szerződés nélkül is a hármasszevvel által katonailag is garantizotó kontinensális békepolitika legészintebb elősegítésére fordítja.

Károlyi gróf e politikájának diplomáciai érdemét — mint a „Pester Correspondenz” írja — a magyar saját pártkülönbség nélkül elismeri, és pedig a fővárosi újságok épp úgy, mint a határlomban évről-évre növekvő magyar vidéki sajtó. Ez az elismerés, a mint azt Károlyi gróf megértésen kifejezett köszönetek által maga is megérti, nem őrre díszesretekelt, hanem szakavatott értelemmel és politikai belátással történt. Erről maga Károlyi gróf ezt mondja: „a saját nyilatkozatai máj hogy ki nem vették a számbajából azokat a szavakat, melyeket a delegációban a külső helyzetéről mondanom kell.”

Egy ilyen tapasztalt diplomátának erre az elismerésre első sorban a magyar sajtónak van igénye. Míg Ausztriában és különösen Prágában, még mindig vannak politikuskok és talimdiplomáták, a kik a külügyi hivatalnak által követett békepolitikát ellen való oppositzióhoz és szembeállításához ragaszkodnak: ezzel ellentétben a budapesti sajtó és az úrvendétek egyetértése teljes hatálmával az egész vidéki sajtó is hathatósan támogatja királyunk és Károlyi Gusztáv gróf okos és óvatos békepolitikáját.

Káliföld.

* A *Königsbergi becsület magyarságnak*, Berlini hírek szerint a „Norddeutsche Allgemeine Zeitung” a német eszédek legutolsó becsületének ama vitás mondatát, melyben azt mondja, hogy a porosz nemeselemek oppositziója királyuk iránt értehetetlen dolog és ennek csak akkor van jogosultsága, ha királyuk tudja az élen, valamint a lapoknak azon közlésére, hogy lehetetlen, hogy ez a

röveszi az embert, hogy nem gondolkozzék, midőn a legkomolyabb dologra határozza el magát.

Oh hómag azt a börtört jött.

Máté nem jött többé a táncra, mert anyját egyházolta, s ha valaki az ókát kérde az anyját, hogy miért nem jár a táncra, boszorkánia, rivendélek felel: „Nem járok, mert anyját egyházoltam”, s midőn ezt kiejti, tovább ment, mert nem szerette, hogy más mást is kérészenek tőle.

Sokan voltak, a kik ilyen kérdéseket intéztek hozzá, az egész falu ilyen volt, és ő boszorkánkodott azon, hogy a világ talán gyanyija, hogy Mária miatt nem megy a táncra, s azért ürügyet keresett, hogy mutassa meg a világnak, hogy nines igazna.

Azonban minél inkább akarta mutatni, hogy eszedigabba sínes az a léány, annál többet gondolt Máriaéna, és minél inkább rágalmazta a falu Mariézát, annál nyugtatlanabb volt Máté. Végére oda jutott, hogy nem volt képes Mariézát fejből kiérni.

Midőn Máté a tanyán talpra állott, s midőn megkérdezte Isztrátról, hogy megittatna-e a lovát, lekötve erősen el volt keseredve. Csak öt hónapja, hogy anyját eltemette, s ő el volt határozva, hogy elmegy a táncba.

(Folytatás következik.)

szövegezés helyes legyen, a következőket jegyezz meg:

„Minden fejérsé megcsúnik, ha a szavakat elfogulatlanul úgy magyarázzák, hogy a nemesegek egy politikai vagy közgazdasági áramlat ellen való oppositziója csak akkor jogosult, ha a királyt élen tudja.”

* *Székföldi írják*: Ferdinánd bolgár fejedelem és feleségének utazása alkalmat adott a lakosság ama részének, a mely a fejedelemet és nejét először látta, hogy őket a legszívesebb óvásokban részesítette. A lompalánki fogadtatás épp oly fényes volt, mint a viddini. A város ki volt világítva. Ratovában az összes lakosság ünnepi díszben várta az „Orient” hajó megérkezését. A polgármester, a város küldöttségei és a hatóságok fejei a gőzökre mentek, hogy a fejedelemet üdvözléjk. Mikor Boris herceget a hajóról a népnékn megmutatták, a nép leirhatatlan örömválásban tört ki. A fejedelem Lompalánkában is a legnagyobb ünnepségekkel fogadták. A városi lakosok közül több mint kétezer vidéki ember és egyezve községi előjáró jelent meg. A fejedelem utját Szisztován át folytatta Ruscsukba, a hová szept. 17-én délután érkezett meg.

* *Az orlanszi herceg és a belga kormány*. Brüsszel hírek szerint az orlanszi herceg megkérdezte a belga kormányt megengedik-e, hogy Brüsszelben telepedjék meg. A belga kormány visszautasította a herceg kérését.

* *A bolgár kormány Czankov ellen*. A „Svobodno Slovo”, a bolgár kormány lapja, polemizál Czankov utolsó levelével, a melyet ez pártjának egyik lapjában közölt, és több szempontból támadja Czankov programját. Alap konstatalja, hogy Czankov nem jeli meg az eszéköknök, a melyekkel Bulgária a kibékülést megvalósíthatná.

* *Közéleti válságok Romániában*. Bukarestben az általános községi választások nődindét a legmegnagyobb rontban folytak le. A konzervatívak túlnyomó többségben vannak,

* *A belgiumi választási magyom*. Brüsszelben a munkások szeptember 17-én tartott gyűlésén nem fogadták el a liberálisoknak azt az ajánlatát, hogy a választásokra névve egymással szövekezzenek.

Román dolgok.

A „Dreptatea” Szabó püspökről írt vezércikkében azt állítja, hogy ő alaposan van értesülve a feld, hogy Szabó püspök tényleg volt Rómában és hogy ezen utazás összeköttetésében van a Rómához. Ezután leírja tüztesen a Rómában történő a lefolyását és panaszokat, hogy a püspök ilyen meg olyan előnisek Luca-cúinak. Azonban Luca-cu ott a börtörtben ezt fol sem veszi. A ezikkel Luca-cunak 1892-ben Szabó püspökhöz intézett levelével világ, mely így szól:

„Tud meg, hogy készen találsz. Nagyságod a magyarok fegyverei- és lándzsáival rendelkezik: én az én nemzetem szeretetét és szívet bírom. Nagyságodnak püspöki tekintélye van; én az egyház szellemét, az igazságot és jogot bírom mind hallgók. Oh atyám, színjél meg az illdösekkel. Add vissza önként felelősségem szabadságát az egyház és a nemzet javára.”

A „Dreptatea” ugyancsak számadnak vezércikkben ilyen címmel jelent meg: „Juda p e s t a”. Nem tudjuk, sajthibba-e ez, vagy szándékos malicia. Valószínűbb az első, mert azon külföldi lapokat emlegeti, a melyek a közegészségügyi kongresszusról utólag nem kedvezően írnak. Akármint legyen, mi ezt a példabeszédet juttattuk a „Dreptatea” eszébe: „Csunya madár az, mely a saját fészékbe gazdát.”

* *A „Gazeta”* a „Kronstädter Zeitung” szept. 15-iki, „Szájsok és románok” című vezércikkét, mely az nevezetesen nevezi a szász-román szövegeket illetőleg a hírt, hogy arra tüztesen fog visszatérni. Teheti: Nincs semmi új a nap alatt. Ugyancsak a „Gazeta” megemlíti, hogy Ko-

lozsváról üdvözölték Túr tábornokot, Öváryt és Pászánnyit a hazai ügy ismertetése körül kifejtett hazafias ténykedésükért. „De ott van ám Fava, a kiről kővel megemlékeztünk, a ki hatalmas érveket” és az úgy alapos ismeretével (ő) leleplezi ezeket a magyar ügynököket, a kik a külföldet hazugságokkal (ő) ámtitják, hogy ne lássa a nálunk lévő nyomorokat. A kultur-egyletiek (ő) dolga, ha ők is részesei akarnak lenni ennek a szövegnek, a hogy így hozzá vannak szokva (ő) a szövegnek.”

Tehát a „Gazeta” még azt sem tudja, hogy azt a hazafias üdvözetet nem az Emke, hanem egy teljesen önálló társulat intézte az említett magyar hazafiakhoz!

A „Gazeta” is közli, hogy mi történt Kolozsvárt azzal a 42 román diákkal, a kik a Memorandum-porben tevékenykedtek, de megjegyezz, hogy az önkény még nem kegyelem. Így sem jó, úgy sem jó! Isten a megmondhatójára, hogyan lehetne a „Gazeta” kedvére eselődnie.

A „Tribuna” a magyar lapoknak a Lágórol s a „Tribuna” és „Gazeta” szövegezéséről hozott tudósításáról megemlékezően, ezt közöri: „Mit fog eről mondani Paladi, ha a magyar lap tudósítását olvasni fogja? Mi, — ugymond — ha csak egy nap rendelkezünk a Liga pénzével, lefanyképezünk a komoly „Hetí Szemle” íróit. Át kellene adni őket az utóknak, mert kár lenne, hogy az utókor ne tudjon rájuk.” A „Gazeta” még nem nyilatkozott, de a „Tribuna” sem nagyon erőltatja meg ezzel a tréfával a „Hetí Szemle”-t.

Irodalom.

— *Petőfi a Petőfi válságra ellen*. Sokszor volt már szű Petőfi Sándor 1848-iki képviselőválasztásáról. A költő, mint tudjuk, Szabadzsallán lépett fel, de livei, az ellenpárt terrorizmusával szemben nem tudták diadalra vinni lobogóját. A legnem büvösöva lantost egy helyi nagyság: Nagy Károly megbukatta: Petőfi pártja a választás ellen petőfizől el. Ezt a kérényt hitese másolatban más közli Gracza György: „Az 1848—49-iki magyar szabadságharc történetét” és nagy munkájának legutolsó füzetét is. Petőfi választási a következő pontokban összegeztek sérelmeiket:

a) Petőfi Sándor követelőitöknek az ellenfél rágalmatára, hogy t. i. Petőfi lizító onsz kém, kinek agyonütését, vagy felakasztását a minisztérium csak örömmel hallaná.

b) A midőn Petőfi Szabadzsallán megjelent, a felizagot tömeg ellen rohant.

c) Midőn Petőfi választói a szavazásához megjelentek, az ellenfél választói által agyonütésel fenyegetve, távozni kényszeríték;

d) a város tanácsa pártos állást foglalt el, mert azzal fenyegetődzött, hogy ha Petőfi választatik meg, lemond hivataláról;

e) a főbíró parancsára nem a kezes (igaz), hanem a szíj némes hajtárván be, a miatt sokan a választás helyére nem mehettek.

f) Panasz-pontokhoz az elkecserezt választók hozzaták meg, hogy azon este, ha érdeklőnek nem nyer orvoslást, kilépnék a nemzetőrhöz. Nagy Károly választása azonban, noha a képviselőház vizsgálatot rendelt el, mégis igazoltatott, s a költő nem juthatott be a képviselőháza.

A szabadságharc történetének ezen része is (Ilk kötet 2-ik füzet) sok új és érdekes anyagot használ fel. Az illusztrációk is igen sikerültek. A füzet képei egyébként kiválóak.

Az első német nyelvű országgyűlés megratizása Pesten, 1848. július 5-én. — A képviselőház ülésterme a Budouban. — A Frenndühü ülésterme a nemzeti múzeumban. — Schlick Ferenc osztrák börtört (eredetije a bécsi ud. levéltárban).

— Sárocsy Gyula, az „Arany trombita” szerzője. — Lebótskú Mária a nőhővéd (1890-ben felvett fénykép után). Lebótskú Mária, mint huszárhadjag a tápó-bíseket öltöztében (eredetije az 1848—49. Ereklyamúzeumban). — Torók Ignác honvédtábornok. — Krivácsy József tüzérrezens. (Egykorú aquarellföld.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— A király Visegrádon. A király a balassagyarmati hadgyakorlatokat után a 22-én hajnalban 12 órakor kelt onnan Nagy-Marosra érkezvén, a honnan Visegrádra megye vadászatra. A király kíséretében van Kalina Károly földművelő főerdőmester és Petter Hubert vadászmeister, de egy a királyt a magyar-mariósi álomlászon fogadják.

— Felügyelő a brassói középiskolákra. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter az 1893. évi XXX. t. c. alapján a feltekerési középiskolák megítélésével a azokban az állami főfelügyelő gyakorlóiskolái az 1894/95-ik tanévre az esztendőre áz. ev. egyházközségi felügyelősként a tartozó gümniáziuma, ügyintéző a brassói realiskola néve, a gör.-kel. román metropolita érsek főfelügyelősként a tartozó brassói gümniáziuma s a brassói realiskolákra néve Elischer József nagyszabedni tankerületi főfelügyelőt bízta meg.

— Albrecht főherceg. Az osztrák-magyar hadsereget és az egész monarchiát földe érdeklődés nyugalomba vonulást tényleg foglalkoztatja a közvélemény. Albrecht főhercegről, a közönséges főfelügyelőjeiről elterjedt hír, hogy nyugodtan várják, valának bizonyos. Albrecht főherceget az egészben táborozó hadseregünkben, a k a katonai rang tekintetében közvetlenül a király után következnek. Hetvenhetedik életévét már be most az agy főherceg, a k i történelmi nevezetességgé esztakban érdemelte ki a marsal-bat, a santa-luciai és montanai hárs, a novara orszolán és a austriai győző dicsőséges jelzőket. Háborúban épp úgy, mint békében egyképp terhes volt ennek a magas állásnak megjelölés. Főfelügyelője lenni egy őrségi havasokig terjedő őrségi területen van szótára, valódi őrségi feladat. S Albrecht főherceg, a legfőbbhadur teljes megelégedéssel, s a monarchia dicsőségre oldotta meg ezt a feladatot még hosszú soraan keresztül. S épen azért az mellő ki-tüntetésépen éri az a figyelem is, hogy bár a hadsereg fölött főfelügyelőzet szent tényleg Schöndorf Antal bár. tábornagyvez. részi át, Albrecht főhercegről továbbra is meghagyják a főfelügyelői címét, s míg ő él, nem fognak táborozást kinevezni.

— Rosenkranz Marika operatőresnek hangversenyéhez közelítően egy bécsi zenekar következő közleményét. Rosenkranz Marika kassai szony fellépésénél egy genialis jelenségét látnék és ezért nem kételkedünk, hogy a kassaszon rövid idő alatt úgy a német, mint a magyar hangversenytermekben a közönség kedvence lesz. A holnapután hangverseny egyik kálári részt képeze egyébrint Beethovennek egy nagy vonósnégyest Nr. 2. Allegro és Adagio.

— Károly Lajos főherceg Lengyelben. Károly Lajos főherceg és felesége Maria Terzia főhercegné, hűtlen este tíz órakor Lengyelbe érkeztek, a hol a helytartóságnak fogadták őket. A főhercegi pár a helytartósági épületben lakik. — Károly Lajos főherceg és neje 18-án kísértükkel és badeni gróf helytartóval megítélőgattak a kiállítását, a hol a főjárnok előtt a kiállítás bízottság elnöke üdvözlötte őket. Sephila Adám herceg gyönyörű virágokért adott át a főhercegnének.

— Megérkeztek ma a katonák. Négy század a zenekarral és tőrszel Brassóba jött, egy század Fogarasra ment. Immár nemcsak alkalmunk lesz az új zenekart — melyről a gyulafehérvári hangzer dicsőrebben nyilatkoznak — hallani.

— Frigyes főherceg Baranyában. Frigyes főherceg feleségével, Izabella főhercegnével és gyermekeivel — mint levelezők írja — Pozsonyban 24-én érkeztek hajón Mohácsra. Mohácsra Kardos Kálmán főispán fogadja a vendégeket, a kiket főhercegreknek is felszámolják. A főherceg, családjaival több hetet fog itt eltölteni.

— A szerb király Budapesten. Belgrádból telegrafálják nekünk: Sándor király október 16-án utazik Budapestre, hol Ferencz József királyfival találkozni fog; Sándor király Budapestről egyenesen Berlinbe utazik.

— A „Neue Presse“ és Kálnoky. Az osztrák delegációban Kálnoky gróf tudvaleg erősen megkedve a sajátján, mely a legkisebb dolgokból háborus államhíreket kovácsol, s egy

uttal köztébe vonta a „Neue Fr. Presse“ nek Witte orosz pénzügyminiszterrel közölt interjújának hitelességét. Ezért most a „N. Fr. Presse“ szokatlanul erős hangon meg nék Kálnokyknak, maliciózusan jegyezvén meg, hogy arról nem igit van a közvéleménynek tudomása, hogy a lapok csináltak volna a háborút, de egy pár tuczet eset lehetne felhozni, mikor a diplomaták ügytelenségül okozták a háborút és hogy példák keresésével nem is keltené mezei meenni.

— Nagy filharmoniai próba van ma a városi zenekarral este 8 órakor a próbatérenben.

— A „Magyar Állam“ című kilencikis újságunk Vaszary Kólos hercegrímás ellen indított csunya hajszája arra indította több város közonségét, hogy mozgalmat indítottak a hercegrímás iránt való hódolatk kifejezésére. E mozgalmahoz eszalakozott többek közt Komárom városa is, a mől a hercegrímás értesülésén, a következő táviratot küldte Komárom város polgármesterének: „Nagyságos Polgármester úrnak, Komáromban. Kérem nagyságodat, sziveskedj az érdekelmen megindított mozgalmat azonnal bészüntetni. Hivelm jóakarattal köszönnöm, de annak megnyilatkozását a mostani ügyem áldástalannak tartom és miként nem fogadom el más helyekről, a komáromi sem fogadjatok el Vaszary úrnak.“

— A hercegrímás üdvözlése tehát elmarad.

— Lenomád főispán. Stasies Bárd Zalamegye főispán, mint Z-Egerszegről jelentik, adahagyja állását, melyet már évek óta visel. Stasies hír szerint, már be is adta lemondását. Helyébe állítgató ifj. Jankovich László főszolgabírórt fogják kinevezni.

— Sándor szerb király Magyarországon. Belgrádi tudósítók arról értesít, hogy a legmegbízhatóbb forrásból érkezt értesítések szerint Sándor szerb király azt az óhajátizt fejezte ki, hogy berliut utazása előtt Ferencz József királyfival szeretne találkozni. Királyunk tudására adta a szerb királynak, hogy örövendő fog, ha magyar fő- és székvárosában, Budapesten, fogadják. A királyi utazás október 16-án van megállapít. Sándor király egy napot fog tartani Budapest és a budai királyi vár-lakban fog megállni.

— A kultúra ünnepe Szombathelyen. Vasvármegye székhelye, Szombathely városa, fényes és kulturális jelentősége folytán nagy szabásu ünnepek színhelye volt folyó hó 18-án. Ugyanis felavatták az ottani új főgimnázium épületét, a melyet a esoma-prémintre kanonoknerek, a magyar nemzeti közoktatás e kiváló munkása, szék kilenczven két forintnyi költséggel, a jelenlévő dáró Eötvös Loránd kultuszminiszter úr 6 nagy-méltósága kijelentése szerint, a modern tanulmányi kiváltságának nuntá-épülete gyánant a mege és város békességére emelt.

— A lennért országos kiállítás sorsjegyei-nd 60000 forint a főnyeremény, mely 10% levonás után közpénzből fizetendő. ki. Figyelemztök jött tisztelt olvasainkhoz, hogy a huzás már szept. 27-én történik.

— Nikolajevics közsönete. Nikolajevics Szavtomir szerb miniszterelnök táviratlag köszöntött fejezte ki Kálnoky gróf külügyminiszternek, a mől a delegációban tartott beszédében kedvezően nyilatkozott Szerbiáról és Sándor királyról.

— Győr város és a magyar tiszti akadémia. Győr város állandó választmányja 18-án Szentés városának egy új magyar nyelvi tiszti akadémia alapjára teendő alapításny tárgyában intézett átiratit tárgyalta. A tanács, mint állandó választmány, örömmel üdvözlö az eszmét, de abban a véleményben van, hogy így intézvény nem társadalmi, hanem kőstendők, tehát javaslata hozza a szeptember hó 29-án tartandó közgyűlés előtt, hogy intézzen az feliratit a magyar kormányhoz az iránt, hogy egy, a becsületihoz hasonló, magyar nyelvi tiszti akadémia felállítás érdekében az alkotmányos lépéseket illetékes helyen mielőbb tegye meg.

— A magyar tiszti akadémiaira Kun Majsa város képviselőtestülete Szentés város felhívására 400 koronát szavazott meg. Az összeget — mint onnan írják — évi 40 koronás részletekben helyozik el az ottani takarékpénztárnál.

— Egy város gondnokság alatt. Ritka körülmekkel járót a minap Zalaegerszeg Zala vármegyehez. Nem kevesebbet kőrt, mint azt, hogy te

gye gondnokság alá és gondnoknak kezeslесе a város jövedelmét Zalaegerszegnek ugyanis az a baja, hogy sok az adóssága és kevés a bevétele. A regálé könyveit már eladagolták, de utabban megint későzakeret forint kölcsönre van szükség. Mivel azonban a kölcsön uradzsára lakozott bevételeket eddig más eszközök fordították, az eszedes bajok kiküszöbölés ezrlőből a város megról eljöggyt nevezze ki gondnokának és kezeslесе való pénzügyeit.

— A szultán egészségi állapotáról már néhány hét óta kedvezőtlen hírek keringnek, a melyeket megegyeztettek ugyan, de mindig úgy van forr megírva. Most legújabbban Madridból táviratozták, hogy Jenőb érkezett értesítések szerint a szultán gyöngyökélt. A szultán annyira gyöngye, hogy lora sem ültet és e hó 5-én, pénteken, horidészen vitték a mecsetbe.

— A loheremagtermelés ez idő szerint nagy szerepet játszik az erdélyi gazdaságban. A bevételek nagy részét képezi ezen termelési ág, szükséges tehát hogy ezen terményünknek lehetőleg legjobb értékesíthessük. Forduljunk ezen ezrlő jelentyének és elismert szókézekhez, kik ezen ezrlő kivitelével foglalkoznak és így mindig a legmagasabb árú fizetik. Így ilyen czég Halde Ig né az fővárosi heremag-exporteur, a k, mint amint levelezésből meggyőződést alkalmunk volt, az erdélyi loheremagot nemcsak Németországba, hanem Angolországba és a Skandináv féliságrat legválsábil részbe exportálja és ez által nemcsak legmagasabb árú fizethet, hanem az erdélyi loheremagban ávents nagyobb hírnevet és kelendő-séget is szerez. A gazda, a k ezen ezrlő termést nélt eladja, azon elnyelen is részesül, hogy termést nem kell a fővárosba küldeni és ott egyez lelkisimertelen vevők szekatúrájának magát kiteni, hanem otthon adja át a magot, otthon kapja a pénzét ér. A nevezett czég ezen ezrlő Kolozsvárt, Brassón, Marosvásárhelyen, Maros-Ludaszon Deesen és Zilahon állandó raktárokat és képviselőket tart, a kik ott úgy mint a közbeszó állomások a szállított loheremagot a legnagyobb mennyiségűtől a legkisebb mennyiségűig átvesszik és kiféltik. Ezen czég szőlőssága általánosan ismer ve van.

Idegenforgalom Brassóban.

Szeptember 20.

„E. ur pá“ szálloja.

Antonie Astriejel kereskedő, Ruse de Vela. Wilhelm Berg utazó. Bréma. Grund Sámuel ut. Nagy-Eyved. Gebhardt Rezső utazó, Budapest. Sternberg Armin utazó, Budapest. Tammely Ferdinand utazó, Bécs. Brandlmayer György mérnök Bécs. Rosenfeld Herman kereskedő, Arad. Mörner Rosensteiner kereskedő, Budapest. Richard Goldstein kereskedő, Frankfurt a. d. Main. Rudolf Bondy kereskedő. Bécs. Bogievics György keresk. Esseg Nicolaus Lang es és kir. kapitány, Gyulafehérvár Karl Römör es és kir. hadnagy, Gyulafehérvár Johann Kapp es és kir. főhadnagy, Gyulafehérvár Győr Reversen es és kir. főhadnagy, Gyulafehérvár. Antal v. Sterezi es és kir. ezredparancsnok Gyulafehérvár.

A budapesti értékűzési árjegyzései

1894. szeptember hó 20-án.

Magyar anyanyaradék 4%	121.60
Magyar koronajárék 4%	96.65
Magy. vasuti kölcsön anyanyban 4 1/2%	136.50
Magy. vasuti kölcsön ezüstben 4 1/2%	102.-
Magy. k. vasut áll. köl. 1876-ból	124.-
Magy. földhitel. Kötvény 4%	93.75
Földhitel. Kötvény 4%	97.-
Hörvát-szalvón földhitel. Kötvény	97.-
Magy. nyerevényorsjegy kölcsön	152.25
Tiszaszab. és szegedi sorsjegy-kölcsön	143.-
Osztrák járádek papírban	98.25
Osztrák járádek ezüstben	96.75
Osztrák járádek anyanyban	123.75
Osztrák koronajárék 4%	97.75
1880. évi osztrák államorsjegy	146.-
Osztrák k. vasut kölcsön	101.50
Magyar hitelbank-nyeremény	467.-
Osztrák hitelintézet részvény	367.20
Osztr. magyar. államvasuti részvény	357.-
20 frankos arany (Napoleon) for.	987
Németországi márká	96.75
London vista	124.25
Páris vista	49.20
20 márkás arany	121.8

Vasuti menetrend.**I. Vonatinálások.**

Budapest felé: Vegyes vonat 508 reggel Gyorsvonat (Kolozsváron át) 2:45 d. u. Személyvonat 7:43 este. Expresszvonat (Aradon át) 10:26 este.

Bukarest felé: Gyorsvonat 4:59 reggel. Expresszvonat 5:14 reggel. Vegyesvonat 11:— d. e. Gyorsvonat 2:19 d. u.

Sinaia felé: Személyvonat este 6:18 (csak jun. 1-től, minden esütörtöken, ünnep- és vasárnapon).

Kézdi-Vásárhely felé: Vegyes vonat 4:50 reggel. Vegyes vonat 8:50 d. e. Személyvonat 3:10 délután.

Brassó-Bertalanfalú Zestre: Vegyes vonat 9:50 d. e. Vegyes vonat 5:13 d. u. Vegyes vonat 9:25 este.

II. Vonatérkezések.

Budapest felé: Személyvonat 8:— reggel. Gyorsvonat (Kolozsváron át) 2:09 d. u. Expresszvonat (Aradon át) 5:07 reggel. Vegyesvonat 10:25 este.

Bukarest felé: Gyorsvonat 2:18 d. u. Vegyesvonat 7:01 este. Expresszvonat 10:19 este. Gyorsvonat 10:37 este.

Sinaia felé: Személyvonat 7:40 reggel (csak jun. 1-től, minden esütörtöken, ünnep- és vasárnapon).

Kézdi-Vásárhely felé: Személyvonat 7:40 reggel. Személyvonat 1:50 d. u. Vegyes vonat 7:30 este.

Zestre felé: **Brassó-Bertalanfalú:** Vegyes vonat 7:11 reggel. Vegyes vonat 1:19 d. u. Vegyes vonat 7:06 este.

Laptulajdonos:

Dr. FISCHER AKOS.

Kiadó: A „Brassó” nyomdája.

Uj üzletnyitás.

Van szerencsém a melyen tisztelt közönség szíves tudomására hozni, hogy helyben 0-Brassó, hosszú-utca 17. szám alatt

czukrásszattal összekötött fehérsütödöt

nyitottam, s minthogy gyakorlatom Déesben zserotem, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy usgy a fehérsütéményt, valamint a czukrásszati készítményeket is bécsi módszer szerint állíthatom elő.

Tisztelettel felajánlom szolgálataimat lakodalnak, estélyek stb. **Ánnepek** alkalmára s a tisztelt közönségnek pontos és jutányos kiszolgálást biztosítva, szíves pártfogást kérve, vagyok 191 (4—4.)

kintőn tisztelettel

Monath Dávid,

pák és czukráz.

Adler L. Jakab

bank- és váltóüzlete

BRASSÓ,

NAGY-SZEBEN,

Virág-sor 1. szám.

Fő tér 1. szám.

ajánlja szolgáltatást mindenem bankügyleti szolgálatba vagy műveletekre egyenlet arany- és ezüstpénzek, külföldi pénzmennyek sorsjegyek bel- és külföldi értékpapírok, részvények, záloglevelek, kötvények stb. napi árfolyam szerinti vétel és eladására.

ELŐLEGET

mindenemű sorsjegyekre, állampapírokra, ércpénzekre határozott időtartamra vagy folyó számlára 85—90%, nyí kölcsönöz legmértékesebb kamattal mellett.

Szelvények jutalék nélküli beváltását,

nyeremények és kisorsolt értékpapírok legelőbb leszámoltatását;

calamint utalványok gyors és pontos behajtását és átutalását eszközöl, egyenint

Cheques-eket

külföldön megkönyvitésére és elnyeré azon szülőnek, kiknek gyermekei külföldön tanulnak) minden bel- és külföldi bankpapírokra szigorúan a napi árfolyamok szerint kiállít.

Értékdőzsdei forgalmat

eszközöl minden értékdőzsde legutányosabb feltevések mellett.

Tőke elhelyezőknek.

kik tőkejüket jól jövedelmező értékpapírokban elhelyezni, vagy azokat jövedelmezőbb értékekkel szemben becséréni ohajják, komoly és megbízható szakutadcsokat nyújt

PÉNZBETÉTEKET

egy folyó számlára, valamint jutalommentes girozámlára legutányosabb feltevések mellett elfogad.

Minden záloglevélneműek, melyek különösen

tőkeelhelyezéshez

alkalmasak, totószer szerinti összegekben kaphatók és mi t szolidak és biztossabbak ajánlatnak.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank

8% „záloglevelei és 4% 5% jutalékkal a

nagyzeréni áll. takarékpénztár, ugyazintén az általános takarékpénztár és földhitelintézet záloglevélei.

Értéstitések és felvilágosítások késséggel és a legkimerítőbben díjtalan adatnak és vidoki megbízások is legtekimerősebben s legutányosabbban teljesítettek.

SÓ (15—5)

Sorsjegyek huzásának megvizsgálása ingyen

Bodoki**MATILD-FORRÁS**

különösen kőtt szénasavban és szénasavas nátriumban rendkívül gazdag, kristálytisza égvényes-vasas savanyviz.

Első rangu aczél-forrás.

A világforgalomban legfelségesebb, legelőbb és legelőbbesébb — megfelelő szakértelmennel természetűhen kezelt — a maga nemében pártatlan savanyviz.

Legelegánsabb borviz.

Női bántalmaknál, a gyomor és az idegrendszer bántalmainál, vérégyénységen alapuló betegségeknek, pártatlan hatása gyógy-ital!

Egy literes üveg viz ára üvegserével 5 krajczár.

Kapható:

Brassóban Weisz Mihály-utca 12. szám alatt lévő raktárban továbbá minden ásványviz-kereskedésben és a vendéglőkben.

Tisztelettel

György József

a forrás kezelője,

Bodok, (Háromszék-megye.)

160 (1—100)

HIRDETESEK

fölvételnek

a kiadó-hivatalban.**LEMBERGI KIÁLLÍTÁSI SORSJEGYEK****à 1 frt.****FÖNYEREMÉNY****60,000 forint.****Kaphatók:****ADLER L. Jakab banküzletében és a »BRASSÓ« kiadóhivatalában.**

Brassó, nyomátja és kiadja a „Brassó” nyomdája — Grünfeld Vilmos.